

Derasja/toespraak Menno ten Brink, vrijdagavond 15-11-2024

Welkom aan onze gasten vanavond tijdens deze sjabbat.

Ambassadeur Dr. Deborah Lipstadt, special Envoy to Monitor and Combat Antisemitism, de consul-generaal Ms. Kate Nanavatty en de vice-consul Mr Naphtali Benyamin.

Dr Lipstadt zal ons zo meteen kort toespreken.

De sjabbat is een eiland van rust en vrede tijdens de werkweek, en vooral tijdens deze dagen, de onrust die we hadden en helaas nog steeds hebben. Sjabbat is er om onze batterijen op te laden, mentaal en fysiek, laten we proberen dat te doen. We hopen echt dat, aangezien Sjabbat als het voorportaal wordt gezien voor de Messiaanse tijd, vooral deze Sjabbat hopelijk rustig en vredig zal zijn. Het lijkt een sjabbat te zijn in een zee van geweld en antisemitische aanvallen, pijnlijke woorden en politieke discussies, van de afgelopen week. Joden/Israëli's werden nagejaagd en gezocht, in de straten van ons Mokum, ons Amsterdam, waar we nu al zo'n 450 jaar wonen, en waar we nog minstens 450 jaar zullen blijven wonen! Wij als Joodse gemeenschap hebben eeuwenlang bijgedragen aan de opbouw van deze prachtige stad en dat zullen we blijven doen. We zullen niet toestaan dat onze prachtige stad, waar alle mensen als Amsterdammers samen kunnen leven, van welke achtergrond ze ook komen, het toneel wordt van racistisch of antisemitisch geweld, niet tegen ons, en niet tegen onze moslims, niet tegen wie dan ook.

De beelden van de hit-and-run van vorige week staan nog helder voor de geest, na de eveneens vriendschappelijke wedstrijd tussen Ajax en Maccabi Tel Aviv, toen supporters van beide ploegen elkaar zelfs op de Dam omhelsden. Ik zag en hoorde het precies op het moment dat ik vorige week met het Nederlands Auschwitz Comité de concentratiekampen in Polen bezocht. Ik begeleidde een groep van bijna 70 mensen, toen deze uitbarstingen van geweld plaatsvonden. Maar ik zei, bijvoorbeeld tijdens de momenten van herdenking, dat deze keer de burgemeester en de politie ons steunden, samen stonden met de Joodse gemeenschap: om te helpen, en op te treden tegen deze antisemitische acties. We mogen ook niet een hele gemeenschap de schuld geven van wat er is gebeurd. Wij weten wat het is om aan de kant gezet te worden, voor dingen die we niet hebben gedaan. Hopelijk worden de daders allemaal gevonden en gestraft voor de rechter, zoals wij dat in een rechtstaat doen. Ik citeer: *"Wij zijn de Amsterdammers die met elkaar willen samenwerken, die nuance willen brengen in het publieke debat en willen helpen om de stad vreedzaam te houden. Wij zijn de Amsterdammers die vanuit hoop handelen, en vanuit het besef dat Amsterdam van ons allemaal is."* Aan het woord is onze burgemeester, Femke Halsema. Ik hoop en wens, dat we eindelijk, zoals ik al zo vaak heb gezegd, de deuren van onze sjoel wijd open kunnen zetten voor iedereen om op bezoek te komen, zonder de bewaking en de marechaussee buiten. Het is abnormaal en ongehoord, dat dit nog steeds nodig is, al tientallen jaren.

Het is net als Awraham over wie we deze sjabbat lezen. Hij zit bij de ingang van zijn tent, als er drie mannen naderen. Hij springt op, rent naar hen toe en heet hen welkom, geeft hen brood te eten en water te drinken, wast hun voeten en is gastvrij voor hen. Hij

kende hen helemaal niet, vreemden waren het, maar hij opende zijn hart en geest voor hen. Dat is hoe een samenleving, hoe Amsterdam zou moeten zijn: naar elkaar toe rennen om elkaar te omhelzen, te helpen, eten en drinken te geven. Mensen zich welkom laten voelen, in onze multiculturele stad, waar ik zo van hou. Awraham was de grondlegger van drie religies. Ik wens van harte dat we hem allemaal als voorbeeld nemen. Laten we ons nu richten op verbinding, outreach en herstel, met de goede mensen en krachten in de stad, ongeacht hun achtergrond. Dat is de enige manier om een rust te bereiken zoals de Sjabbat, in ons eigen Mokum.

(Rabbijn Menno ten Brink)